

Ptičje ženitovanje v gozdu.

(Šaljiv prizor; spisal Janko Barlé.)

(Lep, gorák pomladanski dan. Zelena griva [trata] pod košato bukvijo, a poleg grive nekoliko leskovih grmičev, kateri so vže dobro ozeleneli. Na grivi mnogo vsakovrstnih slaščice in pri-grizkov za izbirične ptičje želodčke).

Senica (z belim predpasnikom hití urejevati slaščice in se vsak čas skrbno na vse strani ogleduje): Tako dolgo jih ni! Kaj vender delajo? Vrtim in sučem se tú kakor vrtaljka ves božji dan, a na zadnje bodem pa le še okregana. Sem li jaz kriva, če bodo slaščice prepečene in juha mrzla, kadar pridejo? . . . Sama ne vem, kje mi glava stoji, a na zadnje bodem imela namesto zahvale le prigovarjanje. Ta kuharica, kuharica — rekli bodo — vže zopet je preveč solila. I saj gotovo ne bi šla, da prirejam jedila za svatbo, ako bi ne bilo mej nami starega prijateljstva — hm, odkrižati se jih vender ne morem — izvestno bi mi zamerili. Križ in pa križ! Poslala sem vže palčka, da gre gledat, če vže gredó in zdaj ni njega niti njih. To so jih vže morali kje ustaviti.

Palček (priskaketá ves spehan). Vže gredó, vže gredó — skoraj bodo tú! — Jeli vže vse pripravljeno? . . . (Sliši se petje in vriskanje vedno bliže.)

Senica: Nò, hvala Bogu, vender naposled! Bala sem se vže — zdaj pa le urno! kaj se ogleduješ? (Prikaže se slovesni sprevod. Naprej korakajo peveci: pénica, lastovka, ščinkovec in kos; za njimi zaročenea: slavček in njegova nevesta, potem njiju stariši, starešina kalin in več svatov, mej njimi tudi lišček in vrabec. Vsi so praznično oblečeni).

Kalin (modro): Gospóda moja! Tú je mesto, katero sem izbral za denašnjo slavnost. Mislim, da bode vsem po godu. Prav prijazen kotiček! Prosim izvolite! (Pokaže vsakemu mesto; na prvo mesto posadí zaročenea, k njima njiju stariše, potem druge svate, zadnje mesto dobí vrabec).

Vrabec (oziraje se na vse strani, zašepa liščeku): Hm, hm — prijatelj — hm, hm, — mislim, da bi bilo dobro (ogleduje se še vedno in kima z glavo) — kaj prigrizniti. Kosmata kapa! — dolg pot je bil prijatelj — kaj neki tako dolgo pripravljajo? (Ogleduje se). Ahà! evo ga palčka vže nosi — ta je pa pametna, ta — da bi le skoraj do mene prišlo.

Palček (v prazničnem oblačili donaša jedí; najprej ponudi zaročencema potem drugim svatom; vsakemu se globoko prikloni in reče): Izvolite! — (Naposled pride tudi do vrabca, kateri slaščice vže dolgo z očmi spremlja): Izvolite, gospod!

Vrabec (veselo): Ta je pametna, ta. Pa poglej vender, kaj je vse tukaj pripravljeno! Hm, hm — same slaščice, ne vem kaj bi si izbrál. (Premetuje kosce.) Hm, prijatelj, veste, jaz imam táko navado — hm, vsakega po malo — prosim dajte še óno semkaj. (Vzame precej obilo vsake slaščice.)

(Družba se veselo zabava. Starašina se razgovarja z ženinom in nevestico, ponuja jima slaščice i. t. d., drugi svatje se tudi po svoje zabavajo, a vrabec se kar maši z jedili, samó éasi zašepa k liščeku): Izvrstna kuhinja, kaj ne prijatelj, hè, hè, hè!

Kalin: Gospoda moja, prijatelji dragi! Zbrali smo se danes v tem prijetnem kotičku, da počastimo naša zaročenea gospodičiča slavčeka in njegovo lepo nevestico. Sreča naj jima cvetè v življenji, prepevata naj dolgo v tem gozdiču in poveličujeta lepo naravo božjo. Živela!

Vsi skupaj: Živela zaročenca, živela! (Pevci zapojó): Živela!

Slavček (ženin): Zeló me je razveselila zdravica gospoda starašine, in prsrčno se zahvalujem vsem skupaj, ker ste naju danes počastili. (Svatje kričó): Živio ženin, živio! (Pevci stopijo v kolo in zapojó: prvi glas poje penica, drugi lastovka, tenor ščinkovec, a bas gospod kos. Zapojó óno staro, vender prekrasno péseno, katera se, kadar se do konca izpoje, zopet začne iz začetka in večkrat ponavlja, vender takó, da se vedno hitreje poje, glasi pa takó-le):

„Oj cízer, cízer, cízerja,
Bog živi naš'ga zénina.“

(Gospod starašina nazdravlja tudi starišem zaročencev in drugim znamenitejšim svatom, a peveci vsako njegovo napitnico dovrše z ubrano péseno).

Kalin (ko je vže mnogim nazdravil): Mislim, da bode vsakemu po godu, ako se v imenu vseh zahvalim gospodom pevcem, kateri so se toliko trudili, da nam ustrezajo s svojim izbornim petjem. Živeli!

Vsi svatje: Živeli! Živeli! (Nazdravlja se gospodu starašini, potem nazdravljajo svatje drug drugemu in prepevajo, da se sliši daleč na okrog).

Vrabec (vže dlje časa nekaj zamišljen, odkašlja se, vstane in začne): Prosim, gospóda moja, pa brez zamere! Mnogo se je danes v našej veselej družbi nazdravljalo in vender smo pozabili na nekoga, kateri se je mnogo trudil, da je denašnja svečanost tako vesela in tako slovesna. Gospóda moja! pozabili smo na ono, katera se je mnogo, mnogo trudila, katera je vse te slaščice tako ukusno pripravila, da se naši želodčki kar od miline raztapljajo, a to je — gospóda moja — to je spoštovana naša kuharica — gospá senica. Bodi jej pristrčna hvala — živela naša kuharica — živela!

Vsi skupaj. Živela! Živela!

Vrabec (k liščeku): Pošteno mi je vroče. Saj sem pa tudi govoril, ménim!

Lišček (k vrabec): Res, dobro ste napravili.

(Družba je vedno živáhnejša. Gosté in veselé se do solnčnega zahoda in še le tedaj se začno razhajati. Zadnji gre vrabec ter govori po poti):

Danes pa, danes, dobro smo se imeli. V takej družbi še, še! Prav težkó mi je, da smo se vže ločili. So pa tudi bili bogati. Nisem vedel, bi li se čudil onim slaščicam, ali bi jih le jedel. Izvrstna kuhinja, hè, hè, hè! Vse se ženi, nazadnje si tudi jaz kje kako gospodinjo poiščem; kaj bi vdovec sam na svetu. Dà, ko je bila še moja rajnka živa — hm, hm, lepó je bilo tačas. Pa kje bi si kaj pametnega izbral, saj sem brhek korenjak, če tudi vže bolj priletan. Pa tudi kakšen kotiček bi rad priženil, da bi se mi ne bilo treba vedno okoli potikati. Hm, hm, pa se bode vže našlo . . . Kosmata kapa! skoraj bi zašél; precej je vže mračno, pa tudi do vasi je še daleč. Dolgočasno je . . . vem kaj, zapel si bodem jedno, saj jih znam, ej, ej . . . tisto, ahà vže vem (poje):

„En vrabček je bíl
Se vedno gostíl,
In vse je pozòbal
Karkolj je dobíl.“ —

